

Obrerx exemplar

un treball de la Noelia Pérez

“En las sociedades de tipo capitalista, la enseñanza, religiosa o laica, la formación de reflejos morales trasmisibles de padres a hijos, la honestidad ejemplar de obreros condecorados después de cincuenta años de buenos y leales servicios, el amor alentado por la armonía y la prudencia, esas formas estéticas del respeto al orden establecido, crean en torno al explotado una atmósfera de sumisión y de inhibición que aligera considerablemente la tarea de las fuerzas del orden”.

F. FANON, '*Los condenados de la tierra*'.

OBRERX EJEMPLAR és un treball artístic en procés sobre la ideologia, els models de normalització i els mecanismes de control social que hi ha darrera d'allò que el poder anomena "obrerxs exemplars". Em faig preguntes sobre els mecanismes de dominació, disciplina interioritzada i repressiva al món del treball, entenent el treball artístic com un intent per reconstruir la posició a la que em trobo en aquest món, el signe del qual es la dominació total de la vida. Entenc aquest treball com un camí de subversió des de la pràctica artística entesa com aquella que ha de passar en gran mesura per aprendre a cartografiar el nostre terreny, per saber en quines cantonades podem baixar-nos el passamuntanyes i desenfundar les armes de la nostra intel·ligència.

PEÇA 1: INFORME DE VIDA LABORAL (L'AIGUA DE LA DUTXA DESPRÉS DEL CURRO)

LA PRIMERA PEÇA EN PROCÉS DEL PROJECTE OBRERX EJEMPLAR ESMICOLA L'INFORME DE VIDA LABORAL, UN DOCUMENT QUE TÉ LA SEGURETAT SOCIAL SOBRE ELS DIES DE PERMANÈNCIA D'UN TREBALLADORX EN UNA EMPRESA. EL PROPÒSIT ÉS CONFRONTAR LES ESTADÍSTIQUES OFICIALS AMB LA REALITAT LABORAL D'UN TREBALLADORX AFECTAT PER LA CRISI ECONÒMICA .

- 1) L'informe de vida laboral és un document que recull la informació que té la Seguretat Social sobre les altes, baixes o dies de permanència a cada empresa de cada un dels treballadors/es. Aquest informe equipara la vida laboral a la vida cotitzada, tot exclouent del concepte de treball altres formes de treball com el treball de reproducció social, l'anomenat "treball submergit", el treball dels sense papers, de les treballadores sexuals, etc.
- 2) El meu treball fotogràfic parteix d'un informe de vida laboral, el d'en Manuel, un treballador jove en precari directament afectat per la crisi. M'interessa plantejar preguntes sobre les estadístiques oficials i la vida real, la utilització de les estadístiques com a vehicles generadors d'ideologia, els límits d'aquesta conceptualització del treball, les relacions entre treball productiu/reproductiu i condicions de vida o les imatges estereotipades dels /les "milleuristes" o aturats/es.
- 3) La sèrie fotogràfica consisteix en documentar tots els llocs/espais que conformen l'informe de vida laboral d'en Manuel, un treballador en precari de 34 anys.
- 4) M'agrada fotografiar espais que no són importants per la seva geografia, ni per la seva bellesa o morfologia sinó que són importants només pels esdeveniments que allà van ocórrer. Entenc que això no és una originalitat meva, sinó que és una pràctica sintomàtica de l'esperit del temps (*el zeitgeist*), que denota certa obsessió pels llocs de memòria.
- 5) Aquestes fotografies problematitzen amb un concepte filosòfic, el conflicte entre allò que veiem i allò que sabem, o, dit d'una altra manera, entre la imatge i el text.
- 6) Aquestes imatges- fotografies dels espais que en Manuel ha recorregut a llarg de la seva vida laboral- tenen sentit sempre que les posicionem en un determinat discurs. Fora d'aquest discurs, són fotografies absolutament trivials que podrien suggerir qualsevol cosa, i d'aquí, que el títol "Informe de vida laboral" ancora d'alguna forma el propòsit de la sèrie d'imatges.
- 7) Aquesta sèrie també mostra la limitació de la imatge, és a dir, aquesta necessita d'un context, requereix una determinada constel·lació per arribar a significar: les imatges no signifiquen per elles mateixes sinó que requereixen d'uns espais discursius.
- 8) Les diferents imatges no representen una seqüència sinó diferents "capes" de material i una superposició d'històries, experiències i emocions.

ACCIÓ 0 : INFORME DE VIDA LABORAL

Sèrie de fotografies, paper Giclée.

Vídeo, 06:06.

- 1) Demanar l'Informe de vida laboral al Manuel, un treballador jove i aturat.
- 2) Visitar els espais que recorren l'Informe de Vida laboral i fotografiar-los.
- 3) Exposar les imatges a una fàbrica just en el moment de la seva destrucció per a esdevenir un centre de producció artística.
- 4) Crear un vídeo juxtaposant les imatges de l'àlbum familiar que documenta la infantesa del Manuel amb les imatges de les fotografies i la destrucció del complex fabril en temps real i amb l'àudio dels treballadors que desmantellaven la fàbrica.

PEÇA 2: MEDALLA AL MÉRITO EN EL TRABAJO

LA SEGONA PEÇA DEL PROJECTE OBRERX EJEMPLAR INTENTARÀ DISSECCIONAR LA MEDALLA AL MÈRIT EN EL TREBALL, UNA CONDECORACIÓ ESPANYOLA DE CARÀCTER CIVIL QUE RECOMPENSA CONDUCTES EXEMPLARS EN L'ÀMBIT LABORAL. A PARTIR DE L'ANÀLISI DEL MARC JURÍDIC QUE REGULA AQUESTA CONDECORACIÓ I DE L'ANÀLISI PERFORMATIU, ENTENENT LA CERIMÒNIA I LA MEDALLA COM A RITUAL, EM FAIG PREGUNTES SOBRE EL MODEL D'OBRER/A QUE HI HA DARRERA DE LA LLEI, AIXÍ COM SOBRE ELS MODELS DE NORMALITZACIÓ I ELS MECANISMES DE CONTROL SOCIAL I REPRESSIÓ QUE IMPLICA.

1) M'interessen les següents preguntes: Quin es l'objectiu d'aquesta condecoració? A qui va destinada? El decret diu premiar “CONDUCTAS EJEMPLARES”, però, exemplars per a qui? Què significa ser exemplar? Qui ha de ser exemplar? Qui es beneficia de l'exemplaritat? Quina autoritat té el poder d'otorgar “exemplaritat”? En quina ideologia es sustenta aquesta condecoració?

2) M'interessa treballar aquesta peça des de la perspectiva de la performativitat de les pràctiques jurídiques i socials. En concret, la base teòrica subjacent es refereix, seguint la definició de Richard Schechner (*Performance. Teoría y prácticas interculturales*), a les activitats humanes que tenen la qualitat del que Schechner anomena “la conducta restaurada” o “la conducta practicada dues vegades”; activitats que no es realitzen per primera vegada sinó per segona vegada i ad infinitum. Aquest procés de repetició, de construcció (d'absència d'originalitat o espontaneïtat) és la marca distintiva de la performativitat en el ritual o cerimònia de la “Medalla al mérito en el trabajo”.

3) La “Medalla al mérito en el trabajo” es porta a terme apel·lant a la funció identitària dels ritus, doncs a través d'ells se celebra la pertinença a un grup o un espai, sobre la base de determinats elements, símbols o índexs que s'activen en aquest tipus de pràctiques i que tenen una important capacitat performativa, és a dir, que aconsegueixen convertir als individus en membres d'un grup determinat, en el cas que ens ocupa, en membres dels obrers i obreres exemplars.

4) Quan em refereixo a la “Medalla al mérito en el trabajo” com a ritus o acció ritual em refereixo concretament a les conductes específiques expressades en: paraules / actes / gestos / seqüències estructurades, lligades a situacions i a regles precises i marcades per la repetició, la formalitat i la convenció, l'estereotip, la fixació de normes així com la condensació de creences i valors a nivell simbòlic però a la vegada amb una forma concreta, una estructura i una seqüència interna.

5) Per a treballar performativament aquesta cerimònia en relació al projecte “Obrerx exemplar” realitzaré diverses accions que van des de l'anàlisi del llenguatge a partir del marc jurídic existent, fins a la utilització del vídeo amb l'objectiu de contraposar la ideologia que construeix l'anomenat “treballador/a exemplar” amb tot un col·lectiu de treballadors/es que queden exclosos d'aquesta categoria exemplaritzant.

ACCIÓ 1: QUADRE SINÒPTIC COMPARATIU DELS DECRETS (1926-1982)

- 1) Agafar el marc legal que regula la *Medalla al Mérito en el Trabajo* des de 1926 fins a l'actualitat i realitzar una anàlisi dels diferents textos.
- 2) Establir les continuïtats o les ruptures en el text des de 1926 fins l'actual marc legal de l'any 1982.
- 3) Trobar unes categories d'anàlisi comunes als textos: objectius, categories, tractaments, honors, descripció de la medalla, ús i requisits de concessió.
- 4) Realitzar un quadre sinòptic comparatiu dels textos de 1942, 1960 i 1982.

La MEDALLA AL MERITO EN EL TREBALL es regeix actualment pel reial decret 711/1982 de 17 de març de l'últim Ministre de Treball i Seguretat Social, Santiago Rodríguez-Miranda Gómez, del govern de la UCD. Aquest decret donava continuïtat als decrets franquistes 1817/1960, de 21 de setembre i el de 14 de març de 1942. Al seu torn, aquest últim restablia *“la Condecoración civil que se creó por Real Decreto de 22 de enero de 1926, por el eximio General Primo de Rivera, cuya beneficosa influencia y eficacia fueron evidentes en el plano laboral español, y que más tarde suprimió la República, como resultado del concepto marxista de mercancía que el trabajo tenía en este régimen”* (BOE 28/3/42 Pàg. 2206). El decret primigeni de 1926 va ser obra del Ministre de Treball del primer govern civil de la dictadura de Primo de Rivera, Eduardo Aunós Pérez, fidel admirador del nacional-socialisme de Mussolini i després ministre de Justícia en la dictadura de Franco.

COMPARATIVA DELS DECRETS

OBJECTIUS

Decret de 14 de març de 1942

“Para premiar la inteligencia, ejemplaridad, constancia o desinterés en el trabajo, así como los sufrimientos padecidos con ocasión del mismo”.

“Accidentes o mutilaciones o contraigan enfermedades graves que no sean atribuibles a impericia manifiesta, imprudencia temeraria o causas ajenas a la específica función del trabajo”.

Decret 1817/1960, de 21 de setembre

“En recompensa de una conducta constantemente ejemplar en el desempeño de los deberes que impone el ejercicio de cualquier profesión útil habitualmente ejercida por la persona individual o colectiva a quien se concede, o bien en reconocimiento y compensación de daños y sufrimientos padecidos en el leal cumplimiento de ese mismo deber profesional”

“Accidentes o mutilaciones o contraigan enfermedades graves que sean directamente atribuibles a una conducta de aceptación de riesgos y sufrimiento ejemplar”.

Real Decret 711/1982 de 17 de març

“En mérito de una conducta socialmente útil y ejemplar en el desempeño de los deberes que impone el ejercicio de cualquier trabajo, profesión o servicio, habitualmente ejercido; por la persona concesionaria, o en reconocimiento compensación de daños y sufrimientos padecidos en el leal cumplimiento de ese mismo deber profesional”.

CATEGORIES, TRACTAMENT, HONORS

Decret de 14 de març de 1942

Decret 1817/1960, de 21 de setembre

Real Decret 711/1982 de 17 de març

CLASSES

CLASSES

“*Medalla al mérito en el trabajo*”
“*Medalla al sufrimiento en el trabajo*”

“Medalla al mérito en el trabajo”.
“Medalla al sufrimiento en el trabajo”.

CATEGORIES

CATEGORIES

CATEGORIES

Medalla d'or

Medalla de plata (subdividida en dos clases)

Medalla d'or. Equiparada a la categoria de Gran Cruz.
Tractament de “excelencia y los honores inherentes a tan alta distinción”.

Medalla d'or equiparada a la categoria de *Gran Cruz*.
Tractament d' *excelencia*)

Medalla de plata con Ramas de Roble equiparada a la categoria de Comendador con placa o de número
Tractament de “ilustrísimo y los honores de Jefe Superior de Administración”.

Medalla de plata equiparada a la categoria de *Comendador con placa o de número* (tractament d' *ilustrísimo*).

Medalla de plata equiparada a la categoria de Comendador ordinario. Tractament de “señoría y los honores de Jefe de Administración Civil”.

Medalla de bronze

Medalla de bronze equiparada a la de Caballero.

Medalla de bronze equiparada a la de *Caballero*.

DESCRIPCIÓN DE LA MEDALLA

Decret de 14 de març de 1942

“con cinta negra y roja, sobre la que ostentará el yugo y las flechas”

“La Medalla en todas sus clases, tendrá la forma de un óvalo alargado en sentido perpendicular, de cuya parte superior, y de la anilla que forman los tallos, caerán dos guirnaldas de roble que enlazarán en la parte inferior. El centro del óvalo, en el anverso, lo constituirá en relieve el escudo nacional, sobre el cual y ocultándose en parte, aparecerán emblemas de la industria y del trabajo manual; en la parte inferior del escudo, entre el yugo y las flechas, irán grabadas las palabras “Justicia Social”. En el reverso, sobre un fondo de chimeneas humeantes, los atributos del trabajo intelectual, del Comercio y de la Agricultura, y en el semicírculo la fecha del Decreto que aprueba el presente Reglamento. El óvalo del anverso tendrá una faja de esmalte, bordeada del metal de que sea la Medalla. Para la Medalla “Al Mérito en el Trabajo”, el color del esmalte será azul, y sobre éste, en blanco, llevará la inscripción “Al Mérito en el Trabajo”. Para la Medalla “Al Sufrimiento en el Trabajo”, el esmalte de la franja será rojo, y sobre él, llevará en blanco, la inscripción “Al Sufrimiento en el Trabajo”. La cinta de que ha de pender la Medalla será de moaré: azul si la concesión se realiza “Al Mérito”, y roja si lo es “Al Sufrimiento”.

La Medalla de Plata con Ramas de Roble llevará sobre la cinta un pasador formado por dos ramas de roble, en su mismo metal.”

Decret 1817/1960, de 21 de setembre

Real Decret 711/1982 de 17 de març

“La Medalla en todas sus clases, tendrá la forma de un óvalo alargado en sentido perpendicular, de cuya parte superior, y de la anilla que forman los tallos, caerán dos guirnaldas de roble que enlazarán en la parte inferior. El centro del óvalo, en el anverso, lo constituirá en relieve el escudo nacional, bajo el cual aparecerán los emblemas de la industria y del trabajo manual. En el reverso, sobre un fondo de chimeneas humeantes, los atributos del trabajo intelectual, del Comercio y de la Agricultura, y en semicírculo la fecha del Real Decreto que aprueba el presente Reglamento. El óvalo del anverso tendrá una faja le esmalte, bordeada del metal de que sea la Medalla. El color del esmalte será azul, y sobre éste, en blanco, llevará la inscripción “Al Mérito en el Trabajo”. La cinta de que ha de pender la Medalla será de moaré azul.

El metal en que estarán construidas las Medallas serán de plata sobredorada para la de oro y plata patinada para la de su categoría y bronce para la suya.”

Decret de 14 de març de 1942

Decret 1817/1960, de 21 de setembre

Real Decret 711/1982 de 17 de març

“En actos no oficiales, podrá usarse en el ojal la roseta con el color de la cinta. En el caso de ser concedida la condecoración a una Corporación pública, ésta podrá colocar en su bandera oficial una corbata con el color de la condecoración, rematada con un fleco de oro, plata o bronce, según sea la categoría de la Medalla otorgada. Los miembros integrantes de una colectividad que haya sido agraciada con la recompensa colectiva, tendrán derecho, si llevan veinte años perteneciendo a aquélla, a utilizar la condecoración en sus uniformes, a cuyo efecto llevarán bordada una reproducción de la recompensa en la bocamanga derecha de la americana o guerrera, en hilo de oro, de plata o de seda amarilla, según la categoría de la recompensa. En los actos no oficiales tendrán derecho a usar en el ojal la roseta con el color de la cinta, si llevan, igualmente veinte años perteneciendo a la colectividad.”

“En actos no oficiales, podrá usarse en el ojal la roseta con el color de la cinta. En el caso de ser concedida la condecoración a una Corporación pública, ésta podrá colocar en su bandera oficial una corbata con el color de la condecoración, rematada con un fleco de oro, plata o bronce, según sea la categoría de la Medalla otorgada. Los miembros integrantes de una colectividad que haya sido agraciada con la recompensa colectiva, tendrán derecho, si llevan veinte años perteneciendo a aquélla, a utilizar la condecoración en sus uniformes, a cuyo efecto llevarán bordada una reproducción de la recompensa en la bocamanga derecha de la americana o guerrera, en hilo de oro, de plata o de seda amarilla, según la categoría de la recompensa. En los actos no oficiales tendrán derecho a usar en el ojal la roseta con el color de la cinta, si llevan, igualmente veinte años perteneciendo a la colectividad.”

CERIMÒNIA

Decret de 14 de març de 1942

“El acto de la imposición de esta Condecoración será rodeado de la máxima solemnidad pública y social.”

Decret 1817/1960, de 21 de setembre

“El acto de la imposición de esta Condecoración será adecuado a las circunstancias personales y de lugar que concurren, estimadas por la Autoridad que haya de presidirlo.”

Corresponde efectuar la imposición al Delegado de Trabajo de la provincia, quien antes de efectuarla ordenará que se proceda a dar lectura por el Secretario de dicha dependencia a la disposición que hubiera otorgado la recompensa”

“Con carácter normal se concederá la Medalla con ocasión de la Epifanía del Señor y de la Fiesta del Trabajo. El Gobierno, a propuesta del Ministro de Trabajo y Seguridad Social, podrá excepcionalmente autorizar la concesión en otras fechas.”

Real Decret 711/1982 de 17 de març

“El acto de la imposición de esta Condecoración será adecuado a las circunstancias personales y de lugar que concurren, estimadas por la personalidad que haya de presidirlo.”

Corresponde efectuar la imposición, por delegación del Ministro, al Gobernador civil de la provincia o al Director provincial de Trabajo y Seguridad Social, quien antes de efectuarla ordenará que se proceda a dar lectura por el Secretario de dicha dependencia a la disposición que hubiera otorgado la recompensa”

“Con carácter normal se concederá la Medalla con ocasión de la Epifanía del Señor y de la Fiesta del Trabajo. El Gobierno, a propuesta del Ministro de Trabajo y Seguridad Social, podrá excepcionalmente autorizar la concesión en otras fechas.”

REQUISITS

Decret de 14 de març de 1942

“No puede otorgarse sin previa existencia de vacante, serán en número de cincuenta para las personas naturales y de veinticinco para las Sociedades o Corporaciones”

Decret 1817/1960, de 21 de setembre

“La concesión se realizará por la categoría inferior, al justificarse veinticinco años de trabajos ejemplares de acuerdo con los artículos primero y cuarto, pasándose a la inmediata superior, hasta la Medalla de oro inclusive, al transcurso de al menos, cinco años de trabajo activo desde la última concesión. Para ello será necesaria la instrucción de expediente, iniciado ante la Dirección Provincial de Trabajo y Seguridad Social de la provincia donde resida el beneficiario, a instancia de quienes solicitaron la primitiva concesión o del propio interesado, y en el que se acredite que éste continúa su actividad laboral con al menos igual carácter de ejemplar y relevante. El expediente en cuestión será enviado al Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, a fin de que se formule la oportuna propuesta y en caso de aprobación tome nota del ascenso”. “En casos excepcionales podrá otorgarse categoría más elevada o antes del plazo señalado, especificándose en el Real Decreto u Orden de concesión las razones que justifiquen dicha excepción”.

“A la solicitud habrá de acompañarse los siguientes documentos: a) Certificación de conducta ciudadana del presunto beneficiario, expedida por la Alcaldía o Tenencia de Alcaldía de su domicilio. b) Informe de antecedentes y méritos sociales, expedido por la Organización Sindical.”

“En el caso de que algún condecorado con la Medalla cometa acto que atente a su honor, se instruirá expediente para suprimir su nombre del Libro-Registro de poseedores de la recompensa, publicándose al efecto la decisión que en tal sentido se adopte. Los Tribunales de Justicia remitirán al Ministerio de Trabajo copia de toda sentencia ejecutoria infamante que recaiga contra poseedores de la condecoración, procediéndose seguidamente en la forma señalada en el párrafo anterior.”

Real Decret 711/1982 de 17 de març

“La concesión se realizará por la categoría inferior, al justificarse veinticinco años de trabajos ejemplares de acuerdo con los artículos primero y cuarto, pasándose a la inmediata superior, hasta la Medalla de oro inclusive, al transcurso de al menos, cinco años de trabajo activo desde la última concesión. Para ello será necesaria la instrucción de expediente, iniciado ante la Dirección Provincial de Trabajo y Seguridad Social de la provincia donde resida el beneficiario, a instancia de quienes solicitaron la primitiva concesión o del propio interesado, y en el que se acredite que éste continúa su actividad laboral con al menos igual carácter de ejemplar y relevante. El expediente en cuestión será enviado al Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, a fin de que se formule la oportuna propuesta y en caso de aprobación tome nota del ascenso”.

“En casos excepcionales podrá otorgarse categoría más elevada o antes del plazo señalado, especificándose en el Real Decreto u Orden de concesión las razones que justifiquen dicha excepción”.

ACCIÓ 2: QUADRE SOBRE L'EFICÀCIA I L'ENTRETENIMENT A LA *MEDALLA AL MÉRITO EN EL TRABAJO*

- 1) Repensar la cerimònia d'entrega de la “Medalla al mérito en el trabajo” en termes d'eficàcia-ritual, entreteniment-espectacle.
- 2) Realitzar un quadre sinòptic comparatiu.

EFICÀCIA	ENTRETENIMENT
<p data-bbox="584 403 703 427">RITUAL</p> <p data-bbox="584 467 703 491">Resultats</p> <p data-bbox="539 531 748 555">Temps simbòlic</p> <p data-bbox="555 595 732 619">Actor posseït</p> <p data-bbox="521 659 766 683">El públic participa</p> <p data-bbox="551 722 736 746">El públic creu</p> <p data-bbox="629 786 658 810">↓</p> <p data-bbox="521 850 766 874">Reglaments legals</p> <p data-bbox="510 914 777 938">Cerimònia d'entrega</p>	<p data-bbox="1480 403 1688 427">ESPECTACLE</p> <p data-bbox="1525 467 1644 491">Diversió</p> <p data-bbox="1480 531 1688 555">Èmfasi en l'ara</p> <p data-bbox="1335 595 1834 619">Actor/Actriu que conscient del que fa</p> <p data-bbox="1487 659 1682 683">El públic mira</p> <p data-bbox="1471 722 1697 746">El públic aprecia</p> <p data-bbox="1570 786 1599 810">↓</p> <p data-bbox="1458 850 1711 874">Espectacularització</p> <p data-bbox="1341 914 1827 938">Tractament mediàtic de la cerimònia</p> <p data-bbox="1397 978 1771 1002">Mediatització dels candidats</p>

ACCIÓ 3: QUADRE D'ANÀLISI IDEOLÒGICA

- 1) Partir de l'acció 1 (quadre comparatiu del marc legal) i extreure la ideologia que es desprèn del text.
- 2) Realitzar un quadre plasmanent la ideologia de cada una de les categories analitzades a l'Acció 1.
- 3) Definir partint de l'antítesi: Donat que el marc jurídic no defineix explícitament allò que anomena "conducta exemplar", però sí que ho fa en negatiu (es rebutja en el decret de 1942 "*la concepción marxista del treball*") definir aquesta concepció marxista del treball em servirà per definir com a antítesi l'obrer exemplar.

MEDALLA: ANÀLISI IDEOLÒGICA

TESI: Ideologia burgesa del treball interioritzada pels treballadors/es (Alienació)

SUBJECTE OBJECTE	OBJECTIUS/ IDEOLOGIA	CATEGORIES, TRACTAMENT, HONORS	DESCRIPCIÓ DE LA MEDALLA	ÚS	CERIMÒNIA	REQUISITS
<p>Objecte: empresari (beneficiari de la “conducta exemplar”)</p> <p>Subjecte: treballadors/es (subjecte de l'exemplaritat, destinatari del discurs)</p>	<p>Interiorització de les relacions d'exploració</p> <p>Capitalisme / paternalisme</p> <p>Continuïtat del règim polític a l'estat espanyol (continuïtat de la lleï 1926-2011)</p> <p>Sacrifici</p> <p>Professionalitat</p> <p>Alt rendiment laboral de forma continuada</p> <p>Submissió</p>	<p>Enunciats performatius: (“conducta exemplar” / “obrer exemplar”)</p>	<p>Medalla com a símbol, representació perceptible de la idea de DISTINCIÓ socialment acceptada.</p>	<p>Comportaments restaurats: discursos a la cerimònia, roba, escenari de la cerimònia, gestos d'agraïment, emocions (plor), aplaudiments, contenció, submissió i repressió dels cossos als espais de treball.</p>	<p>Ritual/Espectacle/ Performance</p> <p>Pre-liminal: Obrer</p> <p>Liminal: Cerimònia</p> <p>Post-liminal: Obrer exemplar</p>	<p>Espanyolitat</p> <p>25 anys de treball assalariat</p> <p>Contracte laboral</p> <p>Treballadors/es</p>

ANTÍTESI = “*concepto marxista de mercancía del trabajo*” (BOE 28/3/42 Pàg. 2206)

<p>Conciència de l'exploració   Alienació   Injustícia social   Divisió de classes (propietaris del capital i proletaris, és a dir, aquells que no tenen més que la seva prole)   Lluita de classes   Acció col·lectiva</p>
--

TESI	ANTITESI
Conciència de l'exploració	Complir amb el deure (contracte)
Treball alienat	Amor al treball / Professionalitat
Acció col·lectiva	Individualisme
Lluita	Submissió
Explotació del treball	Beneficis del treball

SÍNTESI: Realitat desbordada per la crisi econòmica/ La pròpia evolució dels aconteixements actuals destrueix les bases mateixes d'aquest comportament exemplar (impossibilitat de complir els requisits).

ACCIÓ 4: TESAURUS DEL MARC JURÍDIC

Impressió sobre DIN43.

- 1) Partir del quadre realitzat a partir de l'Acció 1.
- 2) Realitzar un llistat de paraules o termes emprats per representar conceptes a partir dels textos jurídics.

Ejemplaridad	Gran Cruz	Actos	Solemnidad	Naturales	Ramas de roble	Infamante
Constancia	Excelencia	Oficial	Imposición	Vacante	Oro	Impericia
Sufrimientos	Distinción	Ojal	Condecoración	Trabajo ejemplar	Plata	Imprudencia
Padecimientos	Comendador	Cinta	Autoridad	Veinticinco años	Bronce	Temerario
Conducta ejemplar	Ilustrísimo	Bandera	Delegado	Instrucción	Yugo	Riesgo
Compensación	Señoría	Corbata	Epifanía del Señor	Expediente	Flechas	Daños
Reconocimiento	Caballero	Fleco	Fiesta del Trabajo	Beneficiado	Negro	
Deber	Emblema	Uniforme	Gobierno	Expediente	Rojo	
Socialmente útil		Bordado	Ministro de Trabajo	Propuesta	Azul	
Leal		Bocamanga	Personalidad	Aprobación	Blanco	
Trabajo		Americana	Gobernador Civil	Certificado	Moaré	
Justicia social		Hilo	Seguridad Social	Conducta ciudadana	Óvalo	
Relevante		Seda		Alcaldía	Guirnalda	
Accidentes		Roseta		Antecedentes	Escudo	
Mutilaciones				Méritos sociales	Chimeneas humeantes	
Enfermedades				Sindicato	Esmalte	
				Honor		
				Libro-registro		
				Tribunal		

ACCIÓ 5: CERIMÒNIA VS. REPRESSIÓ

Vídeo, 04:15

- 1) Fer una recerca documental sobre diferents pel·lícules o vídeos d'entrega de la medalla.
- 2) Analitzar el llenguatge estilitzat, formalitzat i empobrit dels discursos i el marc legal de la *Medalla del mérito en el trabajo*, que a la vegada és el que el dota d'autoritat.
- 3) Analitzar el llenguatge arcaic del marc legal trasposat en els discursos oficials (Ministres de treball), la força del qual consisteix que és acceptat o rebutjat sense discussió.
- 4) Analitzar la forma i l'ús de certes paraules i gestos que són les que recreen l'autoritat, la qual surt d'algú o alguna cosa per fora dels individus i que s'exerceix i executa al ritual en si mateix d'entrega de la medalla. Distingir entre qui otorga la medalla (autoritat>ministre), qui rep la medalla ("obrerx exemplar") i el públic (familiars presents, televidents).
- 5) Fer una recerca de mobilitzacions de lluita obrera que hagin acabat en repressió policial i fer una selecció: Cas de Cándido y Morala, Astilleros de Sevilla, treballadorxs de l'Aeroport de El Prat, el Sindicato Andaluz de Trabajadores (Diego Cañamero) i treballadorxs de Transports Metropolitans de Barcelona (Josep Garganté).
- 6) Fer una recerca entre les mobilitzacions escollides d'aquelles que disposen de materials audiovisuals generats, editats i difosos pels propis treballadors en lluita, i que siguin tetimonis documentals únics degut a la invisibilització de la informació en els mitjans de comunicació de masses (premsa, ràdio, televisió).
- 7) Contraposar les imatges de les condecoracions aparegudes als mitjans (oficials, tènicament perfectes, difoses pels mitjans de comunicació de masses) amb les imatges editades pels jornaleros andalusos del Sindicato Andaluz de Trabajadores el 7 de setembre de 2009 durant l'ocupació de les vies de l'AVE al seu pas per Sevilla (autogestió de la pròpia imatge, poca qualitat tècnica, baixa resolució, estètica *homemade*, difusió només per Internet, creació i difusió d'un discurs propi).
- 8) Editar un vídeo sense intervenir el document generat pels treballadors del SAT i juxtaposar-lo amb les imatges manipulades de les cerimònies oficials.

ACCIÓ 6: LA REPRESSIÓ/ ENTREVISTA A JOSEP GARGANTÉ

Vídeo, 22:26

- 1) Buscar diferents treballadors que han estat reprimits per l'estat (policia, lleis, presó) (Selecció de l'Acció 5).
- 2) Realitzar una entrevista al Josep Garganté, treballador de TMB i pendent d'un judici arrel de la vaga general del 29 de setembre de 2010 contra la Reforma Laboral.

ACCIÓ 7: MURAL FOTOGRÀFIC

- 1) Fer una recerca de fotografies sobre l'entrega de la medalla des de els anys 60 del segle XX fins a l'actualitat sobre cerimònies d'entrega de la medalla.
- 2) Realitzar un mural fotogràfic amb tot el material trobat.

No faig les coses sola:

Gràcies Jaume Quinto, per la teva ajuda, lucidesa i generositat.

Gràcies Laura P. Sola, amiga i la millor costurera d'imatges.

contacte:

noelia pérez

<http://www.liaperez.com/>

info@liaperez.com

+34 659 32 77 11